

SKOLFS 2024:328

Utkom från trycket
den 13 mars 2024

**Skolverkets föreskrifter
om gemensam ämnesplan för ämnen inom moderna
språk – nybörjare i gymnasieskolan och inom
kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 28 februari 2024.

Skolverket föreskriver följande med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning.

1 § I 16 kap. 21 § och 20 kap. 6 § skollagen (2010:800) finns bestämmelser om att det för varje ämne ska finnas en ämnesplan. Om det finns särskilda skäl får flera ämnen ha en gemensam ämnesplan.

2 § I bilaga 1 till dessa föreskrifter finns den gemensamma ämnesplanen för ämnen inom moderna språk – nybörjare.

Ämnesplanen är gemensam för de ämnen som anges i bilaga 2.

1. Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2024.

2. Föreskrifterna ska tillämpas första gången på utbildning som påbörjas efter den 30 juni 2025.

På Skolverkets vägnar

ANNA WESTERHOLM

Anna Jägberg

Moderna språk – nybörjare

Moderna språk innefattar ett stort antal språk och varje språk utgör ett eget ämne. Dessa kan sinsemellan vara mycket olika vad gäller allt från skriftsystem och uttal till utbredning och användning. Kunskaper i flera språk ökar individens möjligheter att ingå i olika sociala och kulturella sammanhang och att delta i internationellt studie- och arbetsliv. Kunskaper i moderna språk kan dessutom ge nya perspektiv på omvärlden, ökade möjligheter till kontakter och större förståelse för olika sätt att leva. Moderna språk – nybörjare riktar sig till elever utan förkunskaper i språket.

Ämnets syfte

Undervisningen i moderna språk – nybörjare ska syfta till att eleverna utvecklar språk- och omvärldskunskaper så att de kan, vill och vågar använda målspråket i enkla sammanhang för olika syften. Undervisningen ska i möjligaste mån bedrivas på målspråket och bidra till att eleverna, genom språk-användning i funktionella och meningsfulla sammanhang, utvecklar en grundläggande kommunikativ förmåga.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förståelse av målspråket i tal och skrift (reception) samt förmåga att formulera sig och samspela med andra i tal och skrift (produktion och interaktion). I detta ingår även förmåga att använda olika strategier och verktyg som stöd för kommunikationen. Undervisningen ska dessutom ge eleverna möjlighet att använda innehåll från olika typer av källor i sin egen produktion och interaktion samt att formulera och utveckla sina framställningar på egen hand och tillsammans med andra.

Undervisningen ska dra nytta av omvärlden för kontakter, upplevelser och kunskaper. Eleverna ska på så sätt ges möjlighet att utveckla förståelse av livsvillkor, samhällsfrågor och kulturella förhållanden i olika sammanhang och delar av världen där målspråket används. Undervisningen ska stimulera elevernas nyfikenhet på språk och kultur samt ge dem möjlighet att utveckla sin flerspråkighet där kunskaper i olika språk samverkar och stödjer varandra. Undervisningen ska dessutom bidra till att eleverna utvecklar språklig medvetenhet och kunskaper om hur de kan lära sig språk i och utanför undervisningen.

Undervisningen i moderna språk – nybörjare ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Förståelse av målspråket i tal och skrift.
- Förmåga att formulera sig och kommunicera på målspråket i tal och skrift.
- Förståelse av kulturella och sociala förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Nivå 1, 100 poäng.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: MODY1000X

Innehållet och kriterierna för betyget E på denna nivå relaterar till A1.2 i den gemensamma europeiska referensramen för språk.

Centralt innehåll

Undervisningen i moderna språk – nybörjare på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Kommunikationens innehåll

- Ämnesområden som är välbekanta för eleverna.
- Vardagliga situationer samt intressen, personer och platser.
- Åsikter och känslor.
- Vardagsliv och levnadssätt i olika sammanhang och områden där språket används.

Reception

- Tydligt talat, enkelt språk, främst i långsamt tempo, och korta, enkla texter som är instruerande, beskrivande och kontaktskapande, från olika medier, även i kombination med illustrationer.
- Dialoger och samtal.
- Berättelser och annan fiktion, även i talad eller dramatiserad form, samt sånger.
- Muntliga och skriftliga meddelanden samt information, till exempel på skyltar och i reklam.
- Strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och dra slutsatser om innehållet, till exempel med hjälp av förförståelse och bilder.
- Olika sätt att orientera sig i anvisade muntliga och skriftliga källor av olika slag för att hitta enkel information att använda i egen produktion och interaktion.
- Språkliga företeelser, däribland uttal, grammatiska strukturer och stavning, i det språk som eleverna möter.
- Hur ord, fasta språkliga uttryck och vardagsfraser används i talat språk och texter i olika situationer.

Produktion och interaktion

- Samtal och skrivande för kontakt och kommunikation.
- Ord, fraser och meningar för enkla presentationer, instruktioner, meddelanden, berättelser och beskrivningar i tal och skrift.
- Strategier för att underlätta samtal, däribland omformuleringar, gester och frågor.
- Hur eleverna i sin egen produktion och interaktion kan uttrycka sig med tydlighet. Uttal, ord, artighetsfraser och andra fasta språkliga uttryck samt grammatiska strukturer och stavning i elevernas egen produktion och interaktion.

Betygskriterier

Av 15 kap. 24 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven lyssnar samt förstår **vanliga ord och enkla fraser** i tydligt talat, enkelt språk i långsamt tempo om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven läser samt förstår **vanliga ord och enkla fraser** i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven hittar enkel information i anvisade muntliga och skriftliga källor samt använder på ett **delvis relevant** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven enkelt och **begripligt med enstaka ord och fraser**. I skriftliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven enkelt och **begripligt med enstaka ord och fraser**.

I interaktion uttrycker sig eleven enkelt och **begripligt med enstaka ord och fraser**. Eleven använder dessutom strategier som i **någon mån underlättar och förbättrar** interaktionen.

Eleven kommenterar på ett **mycket enkelt** sätt, på målspråket, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven lyssnar samt förstår **huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i långsamt tempo om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven läser samt förstår **huvudsakligt innehåll och tydliga detaljer** i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven hittar enkel information i anvisade muntliga och skriftliga källor samt använder på ett **relevant** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven enkelt och **relativt tydligt med fraser och meningar**. I skriftliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven enkelt och **relativt tydligt med fraser och meningar**.

I interaktion uttrycker sig eleven enkelt och **begripligt med ord, fraser och meningar**. Eleven använder dessutom strategier som i **viss utsträckning underlättar och förbättrar** interaktionen.

Eleven kommenterar på ett **mycket enkelt** sätt, på målspråket, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

SKOLFS 2024:328

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven lyssnar samt förstår **huvudsakligt innehåll och väsentliga detaljer** i tydligt talat, enkelt språk i långsamt tempo om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven läser samt förstår **huvudsakligt innehåll och väsentliga detaljer** i korta, enkla texter om vardagliga och välbekanta ämnen. Eleven hittar enkel information i anvisade muntliga och skriftliga källor samt använder på ett **relevant och effektivt** sätt det valda materialet i sin egen produktion och interaktion.

I muntliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven enkelt, **relativt tydligt och till viss del sammanhängande**. I skriftliga framställningar av olika slag uttrycker sig eleven enkelt, **relativt tydligt och till viss del sammanhängande**.

I interaktion uttrycker sig eleven enkelt och **relativt tydligt med ord, fraser och meningar**. Eleven använder dessutom strategier som **underlättar och förbättrar** interaktionen.

Eleven kommenterar på ett **enkelt** sätt, på målspråket, förhållanden i olika sammanhang och områden där språket används.

Ämnen som omfattas av den gemensamma ämnesplanen

Albanska – nybörjare
Arabiska – nybörjare
Amhariska – nybörjare
Arameiska – nybörjare
Armeniska – nybörjare
Azerbajdzjanska – nybörjare
Bengaliska – nybörjare
Bosniska – nybörjare
Bulgariska – nybörjare
Danska – nybörjare
Darginska – nybörjare
Dari, farsi– nybörjare
Estniska – nybörjare
Finska – nybörjare
Franska – nybörjare
Georgiska – nybörjare
Grekiska – nybörjare
Hebreiska – nybörjare
Hindi – nybörjare
Isländska – nybörjare
Italienska – nybörjare
Japanska – nybörjare
Jiddisch – nybörjare
Karelska – nybörjare
Kinesiska, kantonesiska – nybörjare
Koreanska – nybörjare
Kroatiska – nybörjare
Kurdiska – nybörjare
Lettiska – nybörjare
Litauiska – nybörjare
Makedonska – nybörjare
Meänkieli – nybörjare
Nederländska – nybörjare
Norska – nybörjare
Pashto – nybörjare
Persiska – nybörjare
Polska – nybörjare
Portugisiska – nybörjare
Punjabi – nybörjare
Romani chib – nybörjare
Rumänska – nybörjare
Ryska – nybörjare
Samiska – nybörjare
Serbiska – nybörjare
Slovakiska – nybörjare

Slovenska – nybörjare
Somaliska – nybörjare
Spanska – nybörjare
Swahili – nybörjare
Thai – nybörjare
Tigre – nybörjare
Tigrinja – nybörjare
Tjeckiska – nybörjare
Turkiska – nybörjare
Tyska – nybörjare
Uiguriska – nybörjare
Ukrainska – nybörjare
Ungerska – nybörjare
Urdu – nybörjare
Uzbekiska – nybörjare
Vietnamesiska – nybörjare

